

"HALKIMDAN GAYRISINI ÖVGÜYE LAYIK
GÖRMEM.
BİR DE SEVGİLİYİ ELBETTE..

— BİR ŞAİR : AHMED ARİF —

Sevdadır yürekte taşınan, umuttur tükenmeyen
düşlerde,

SENİ SEVMEK
FELSEFEDİR,
KUSURSUZ.
İMANDIR,
KORKUNÇ
SABIRLI

"KALBİM
DİNAMİT
KUYUSU"

Asıl Adı : **AHMET ÖNAL**, 21 Nisan 1927 tarihinde Diyarbakır'da dünyaya geldi.

Babasının Adı : **ARİF HİKMET**

Annesinin Adı : **SARE**

Sekiz kardeşin en küçüğü olan Ahmed Arif okumayı ilkokuldan önce anaokulunda öğrendi. Ortaokulu Urfa'da bitirdi. Liseyi yatılı olarak Afyon'da bitirdi. İlk şiiri 1940 yılında "Seçme Şiirler Demeti" adlı dergide yayınlandı. Askerliğini İstanbul Riva'da yaptıktan sonra Ankara Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Felsefe bölümünde okudu. 1951 yılında tutuklanması nedeniyle yüksek öğrenimini tamamlayamadı. 1956-57 yılları arasında "Öncü", "Medeniyet", "Halkçı" gazetelerinde düzeltmenlik ve sekreterlik yaptı.

1968 Aralık ayında şiirlerini "Hasretinden Prangalar Eskittim" adı altında bir kitapta topladı. Kitap korsan baskılar dışında 23. baskısına ulaşarak umulmadık bir ilgi gördü. Yine aynı adla kendi sesiyle okuduğu şiir kaseti 20.000'nin üzerinde sattı evli Filinta adında bir oğlu olan bu değerli ve benzersiz şairimizi 2 Haziran 1991 Pazar günü yitirdik.

Varamaz elim
Ayvasına, narına can dayanmazken,
Kırar boynumu yürürüm.
Kurdun, kuşun bileceği hal değil,
Sormayın hiç
Laaaaa...
Kara ferman çıka dursun yollara,
Yarin bahçesi tarumar,
Kan eder perçem
Olancası bir tutam can,
Kadasına, belasına sunduğu,
Ben öleydim loooy...
Elim boş,
Ayağım pusu.
Birben bileceğim oysa
Ne afat sevdim.
Bir de ağız var dili yok
Diyarbakir kalesi...
Açar,
Kan kırmızı yedi verenler
Ve kar yağar bir yandan,
Savrulur Karacadağ,
Savrulur Zozan...
Bak, bıyığım buz tuttu,
Üşüyorum da
Zemheri de uzadıkça uzadı,
Seni baharmışın gibi düşünüyorum,
Seni, Diyarbakir gibi,
Nelere, nelere baskın gelmez ki
Senin düşünmenin tadı...
Hamravat suyu dondu,
Dicle'de dört parmak buz
Biz kuyudan işliyoruz kaba-kacağı,
Çayı, kardan demliyoruz.
Anam sır gibi saklar siyatığını,
"Yel" der, "Baharın geçer"
Bacım, iki canlı, ağır,
Güzel kızdır, bilirsin,
İlki bu bir yandan saklı utanır
Ve bir yandan korkar
Ölürüm deyi.
Bir can daha çoğalacağız bu kış,
Bebeğim neremde saklayım seni?
Hoş gelir,
Sefa gelir,
Ahmed Arif'in yeğeni...

ONUR DA AĞLAR

Gözlerinin pınarında
Bir bulut,
Boşandı boşanacak
Nerdeyse.
Aklımdan geçenleri
Okuyorsun su gibi.
Dünya gördü,
Bizi boğazladılar...
Tutma gözyaşlarını
Onurda ağlar...
Bırak yıkansın gökyüzü,
Lacivert, yeşil, altın
Işıkları günbatının.
İşte şafaktayız gene
Çırlıçılak
Ve mavi.
İşte sanki dağ yeli
Ve işte sanki meltem...
Kimse toz konduramaz
Kesip attığımız tırnağa bile.
Sen en güzel kızsın
Bütün galaksilerin
Bense tözüyüm artık
Akkar tözüyüm,
Prometheus'u yakan
Kara sevdanın...
Ne alnımızda bir ayıp
Ne koltuk altında
Saklı haçımız.
Biz bu halkı sevdik
Ve bu ülkeyi.
İşte bağışlanmaz
Korkunç suçumuz...

1990 Cumhuriyet Gazetesinden

DIYARBAKIR BELEDİYESİ ORHAN ASENA ŞEHİR TİYATROSU

1990-91 Yılı içinde Sayın Belediye Başkanı Turgut Atalay tarafından düşünülmüştür.

Tiyatronun adı, kendisi Diyarbakır'lı olması nedeniyle oyun yazarı Orhan Asena'ya teşvilen Diyarbakır Belediyesi Orhan Asena Şehir Tiyatrosu olarak belirlenmiştir. Devlet Tiyatrolarından emekli Sayın Ziya Demirel genel sanat yönetmeni sıfatıyla tiyatronun gerçekleşmesi için görevlendirilmiştir. Ziya Demirel, bunu yerine getirmiş olup halen tiyatronun başındadır.

1990 yılı Haziran ayında daha önceden imtihanla alınmış sanatçı adayları ile işe başlamış. Ziya Demirel ilk olarak Orhan Asena'nın "Atçalı Kel Mehmet" oyununu sahnelemiştir. Bu oyun seçimi tiyatronun adına bir cemile olarak düşünülmüştür. Oyunun kapasitesi açısından sanatçı kadrosuna on kişi daha alınmıştır. Oyun provalarına paralel olarak yeni Belediye binasının düğün salonu Tiyatro Salonuna

dönüştürülmüştür.

Böylece 1991 yılının başında perde Sayın Diyarbakır Halkına açılmıştır. "Atçalı Kel Mehmet" den sonra Güngör Dilmen'in "Midasın Kulakları" sahnelenmiştir. Tiyatronun kuruluşu ile birlikte, Ziya Demirel'in yazıp sahneye koyduğu "Cinle Değirmeni" adlı oyunla Çocuk Tiyatrosu'da faaliyete geçirilmiştir.

1991-92 yılında ise Veysel Öngören'in göreve başlaması ile faaliyet daha da hızlanmıştır. Ardarda Veysel Öngören'in yönettiği "Bir Umut İçin" Ziya Demirel'in yönettiği "Çıkmaz Sokak" ve "Gönül Avcısı" oyunları perdesini açmış, sezon böylece gerçekleştirilmiştir. Bu arada 27 Mart Dünya Tiyatrolar Gününe özel olarak hazırlanan Bertholt Brecht'ten Veysel Öngören'in yönettiği "Karl Ananın Tüfekleri" adlı oyunla 91-92 sezonunda tamamlanmış oluyor. Tiyatroya gelecek yıllar içerisinde başarılar diliyoruz..

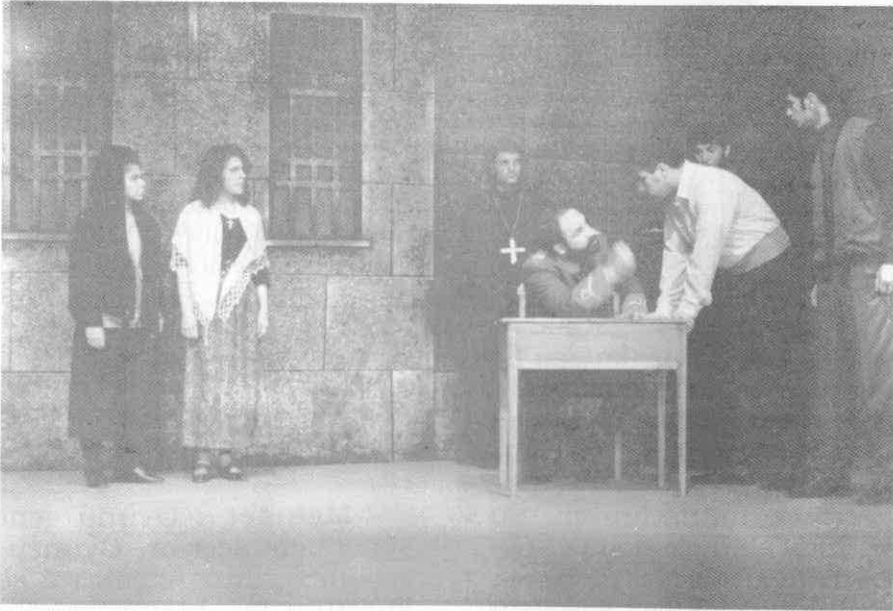
ÇIKMAZ SOKAK

DİYARBAKIR BELEDİYESİ ORHAN ASENA ŞEHİR TİYATROSU OYUNCULARI İLE YAPILAN RÖPORTAJ:

Selçuk Çelik : 1964 İzmir doğumlu, 1979'dan beri amatör tiyatroculuk yapıyor. Bir sezon Şehir Tiyatrosunda oynadıktan sonra 1982'de Diyarbakır'a gelmiş, 1987'de Şehir Tiyatrosuna girmiş.

Mehmet Polat : 1970 Diyarbakır doğumlu, 1988'de Devlet Tiyatrosunun açtığı Gençlik Kursları ile tiyat-

roya başlamış, Devlet Tiyatrosunda "Yunus Emre" oyununda figurasyona çıkmış sonra yetinmeyip arkadaşlarıyla Dicle Amatör Sanat Tiyatrosunu kurmuş. "Dat Dili", "Karlı Ananın Tüfekleri" adlı oyunları sergilemişler. Şehir Tiyatrosuna girdikten sonra kadrolu olarak iki yıldır çalışmakta.

BİR UMUT İÇİN

Şehir Tiyatrosu sanatçısı olarak oyunculuktaki hedefleriniz.

Selçuk : Amaç iyi bir oyuncu olabilmek. Oyunculuğu ahlaki sınırlar içinde geliştirebilmek Tiyatro sanatının gereklerini bilerek hedefleri geliştirmek, verilen karakteri başarabilmek.

Tiyatro sanatını sevdirebilmekse hedef, biz bu sanatı izleyicilere en iyi şekilde sunmak zorundayız.

Mehmet : Oyunculukta hedef bitmez. hedefimizi kendi koşullarımız içersinde en iyiyi üretmektir. Daha iyi tekniklerle şehir insanına daha iyiyi verebilmeliyiz. Onların realitesini dünyanın değişen koşulları içersinde açığa çıkarmak durumundayız.

Hangi çizgide tiyatro oyunculuğu yapmayı düşünürdünüz?

Selçuk : Benim çizgime en yakın özel tiyatrolardır veya bir derece şehir tiyatrolarıdır. Ama tiyatro sanatını eğitsel açıdan en iyi kavrayan Devlet Tiyatrolarıdır. Devlet Tiyatrolarının verdiği gibi iyi bir eğitim alıp özel tiyatrolarda çalışmayı tercih ederim.

Mehmet : Ben maddi olanakları en iyi olan tiyatrolarda oynamayı isterim, sağlıklı provalar, sağlıklı sahneler ve ekonomik krizi olmayan tiyatrolarda iyiyi üretmek daha kolaydır. Ancak en iyi imkanlar içinde en iyiyi vermek mümkündür. Şu anda gündemde olan ekonomik krizler yüzünden tiyatrolarda yozlaşma söz konusu ve ticari kaygı sanatsal kaygının önüne geçmiş durumda.

Su an oyunculuk yapmakta olduğunuz Şehir Tiyatrosunun yönetiminden beklentileriniz nelerdir?

Selçuk : Tiyatro sanatının bu kentte alabildiğince iyi şekilde yayılmasının ve sevilmesinin sağlanabilmesi.

Mehmet : Sahnenin teknik olarak güzelleştirilmesi, tiyatro salonunun yeniden düzenlenmesi.

Soru : Her oyunu oynayabiliyor musunuz? Oyunculuk yaşamınızda özellikle oynamak istediğiniz rol varmı?

Selçuk : Oyunların seçiminde tabii ki hocalarımızın belirlediği oyunlar oynanıyor. Oyunlar konusunda düşünsel olarak açıklama yapmamız söz konusu değil. Bu durumun olumlu ve olumsuz yönleri var. Olumlu yönü hocalarımız bizden çok daha bilgili ve yeterli kimseler. Onların seçtiği oyunları her oyuncu için ideale yakın olanlarıdır. Biz her ne kadar bazı şeyleri eleştirsek de bizim tecrübemiz şu an için bunu aşmaya yeterli değildir. Bütün tiyatrolarda geçerli olan kavram tek otoritenin tiyatro sanatını yönlendirmesi biçimindedir.

Genelde birçok roller vardır kafamızdan geçen ancak ben "Yalınayak Sokrates"i canlandırmak isterdim.

Mehmet : Oyunu genel sanat yönetmeni seçiyor. Oyuncu için rol seçimi zordur. Ancak rol seçimi şu koşullarda bizim insiyatifimiz dışındadır. Bazen insiyatifin bize verilmesini isteriz.

Ben bir müzikalde oynamayı isterdim.

Soru : sizin için tiyatro nedir?

Selçuk : Muhsin Ertuğrul'un bir sözü ile anlatmak isterim. "İnsanı, insana. insanla ve insanca anlatma yöntemidir".

Mehmet : Tiyatro bir bilimdir.

Soru : Oyuncu olarak seyirciden beklentileriniz nelerdir?

Selçuk : Biz seyircileride amatör ve profesyonel olarak ikiye ayırıyoruz. Tiyatro sanatının iyi yerleştiği ve geliştiği yerlerdeki seyir-

cileri profesyonel, iyi yerleşmeyip ve gelişmediği yerlerdeki seyircilere amatör seyirci diyoruz. Karşımızdaki seyirci amatör bir seyirci zaten. Bizimde amacımız seyirciyi belli bir tiyatro kültürüne ulaştırabilmek ama bizde yeterli olmadığımız için ancak seyirciden gelecek eleştirilerle kendimizi geliştirebiliriz. Ve onlara istenilen düzeyde bir sunu yapabiliriz. Kısaca seyircinin yapıcı olmak kaydıyla eleştiri yapması bizim için bir enerji kaynağıdır. Seyirci ile birlikte gelişmeyi istiyoruz.

Mehmet : Öncelikle eleştiren bir

GÖNÜL AVCISI

seyirci isterim. Tiyatroyu bilimsel olarakbilen ve değerlendirebilen bir seyirci, süreç içerisinde seyirci tiyatroyu, tiyatrodaki seyirciyi geliştirecektir. Tiyatronun bir eksikliği de gerekli sosyalitenin burada oturtulmamış olmasıdır. Tiyatronun işlevinde bu noktada başlıyor. Burada yük Devlet ve Şehir Tiyatrolarındadır. Daha da öte yük şehir tiyatrolarındadır. Çünkü şehir tiyatrosu devlet tiyatrosuna alternatif olarak kurulmuştur.

Soru : Sinema ile tiyatro arasında nasıl bir karşılaştırma yapabilirsiniz?

Selçuk : Sinema teknik olarak ve maddi finans olarak tiyatrodan çok daha gelişmiştir. Bu açıdan daha çok izleyici kitlesine sahiptir. Ama tiyatro sanatının eğitimsel, eleştirisel ve eğlendirici gücüne ulaşamaz. Tiyatro sanatı insanları daha iyi yakalayabilen onları daha iyi kendine çekebilen sanattır.

Mehmet : Sinema daha avantajlıdır. Geri dönüşü mümkündür. Sinemada mekan daha doğaldır. O an orada bulunan nesnelere direkt ilişki söz konusudur. Bence tiyatro daha zor bir sanattır. Tiyatrodaki her gün aynı şeyleri farklı şekilde söyleyebilirsiniz. Ancak oyun kendi içinde aynı yürür.

Soru : Diyarbakır ortamındaki seyirci potansiyelini nasıl buluyorsunuz?

Selçuk : Yeterli değil. Bunun değişik nedenleri var. Tiyatromuzun daha tam olarak yerine oturmamış

olması (iyi organize olmamak), mevcut salonumuzda teknik aksaklıkların olması ve görevli arkadaşların şu an belli geçiş döneminde olması sayılabilir.

Mehmet : Aslında izleyicimiz var. İzleyici potansiyelimiz, nicelik olarak iyidir. Ancak nitelik olarak yeterli düzeyde değildir.

Soru : Tiyatronuz olsaydı gerçekleştirmek istediğiniz düşününüz ne olurdu?

Selçuk : Sosyal bir çizgiye sahip, bütün insanları yakalayabilen onları tiyatroya yakın hissettiren bu sanatı sevdiren tüm ekibi ile inançlı emek veren ve insanların karşısına kaliteli sanatsal üretimler çıkaran bir tiyatro.

Mehmet : Tiyatronun gelişimine katkıda bulunan, dünya tiyatroları ile ilişki içinde olan çağdaş kültürleri yakalayabilen bir tiyatro.

Soru : Şehir Tiyatrolarında akademik anlamda bir eğitim istermisiniz?

Selçuk : Gerekliliktir. Ama şu aşamada bu tür bir mantığın gerçekleştirilmesi çok alt düzeyde mümkün olmaktadır.

Mehmet : Çok isteriz. Bu da tabii ekonomik olanaklarla mümkündür.

Soru : Şehrimizde tiyatronun geçmişiyile bugününü kıyasladınız mı?

Selçuk : Tiyatronun son on yıl içinde bu kentteki gelişimi gerçekten çok iyidir. Şu an bu gelişim

sürmektedir. Tiyatrolara düşen görev bu gelişimi baltalamadan seyirciyi yakalayabilen daha kaliteli sunulara yönelmeleri gerekmektedir. Aksi takdirde tiyatro sanatı gerileyecek ve büyük bir darbe yiyecektir.

Mehmet : Geçen sene Devlet Tiyatrosunun seyirci sayısı İzmir'in seyirci sayısını geçmiştir. Yöre insanlarının katılımları ile ihtiyaçların belirlenmesi daha kolay oluyor.

Soru : Seyirci tepkisinin oyuncu üzerindeki etkisi nedir?

Selçuk : Alınan tepkilerin yerinde olması tiyatro için geçerlidir. Eğer tepki yerinde değilse veya gereken yerde gelmiyorsa tiyatronun düşünülmesi gerekeceği bir nok-

tadır. Yerinde tepkiler tiyatronun bir yerde başarısını gösterir.

Mehmet : Oyuna olan dikkat bende hoşlanma yaratıyor. Beklenen tepki yerimizde saydığımız anlamına geliyor. Beklenmeyen tepkiler bizi daha araştırmaya yönelteyor. Oyunun sağlıklı olup olmadığı tartışmasını açıyoruz.

Soru : Son olarak şehir halkına iletmek istediğiniz mesaj nedir?

Selçuk : Tiyatroyu sevsinler. Alabildiğince imkanlar dahilinde bütün oyunlar seyredilsin. Seyrederken yapıcı eleştirilerde bulunsunlar.

Mehmet : Biz üzerimize düşen görevi yapacağız. Onlarda kendilerine düşen görevi yerine getirsinler ve bizi yalnız bırakmasınlar.

AKŞAM

OFSET ve TİPO MATBAACILIK

- * KİTAP
- * BROŞÜR
- * DERGİ
- * BÜLTEN
- * TEKNİK SAYFALAR
- * ÖZEL DAVETİYELER
- * AFİŞ V.S.

BİLGİSAYAR DİZGİ PİKAJ/MONTAJ

V.U.K. Uyarınca Vergi mükellefleri tarafından kullanılan belgelerin basım ve dağıtımına MATBAAMIZ YETKİLİDİR.

Tel : 9/83/21 34 37

Gevran Cad. 2. Akkoyunlu Sok. 6/5-6 Ofis/DİYARBAKIR